

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 3 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Jūratės Varanauškaitės ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 25 d. paduotu atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Edama“ kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 25 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

Ieškovė kreipėsi į teismą, prašydama priteisti iš atsakovės 8 693 Eur skolos, 5 303,50 Eur delspinigių, 6 procentų dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir bylinėjimosi išlaidas.

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2022 m. gruodžio 21 d. sprendimu ieškovės ieškinį tenkino iš dalies. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. balandžio 25 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Atsakovė kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. balandžio 25 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti, o tenkinus kasacinį skundą – taikyti sprendimo įvykdymo atgrėžimą. Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciją grindžiant CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pateikęs skirtingus teisės taikymo išaiškinimus ir tokiu atveju kyla problema, kuriuo iš skirtingų, t. y. vienas kito neatitinkančių, kasacinio teismo išaiškinimų konkrečiu teisės klausimu reikia vadovautis.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Kasacinio teismo praktika dėl to, kad statinio statybos techninis (toliau – SST) prižiūrėtojas veikia ir atsako pagal pavidimo sutartį yra plati ir išplėtotą. Tuo tarpu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2020 m. vasario 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-22-403/2020, sprendžiamas dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių SST priežiūros paslaugų teikimą pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo redakciją, galiojusią iki 2017-01-01, kvalifikuodamas sutartį pagal rūšį, konstatavo, kad „*tais atvejais, kai statinio statybos techninė priežiūra atliekama sutarties pagrindu, jai taikomos Civilinio kodekso normos, reglamentuojančios paslaugų sutartis*“. Atsižvelgiant į tai, atsakovės nuomone, kasacinio teismo praktika ginčijamu klausimu yra nevienoda, nenuosekli.

2. Apeliacinės instancijos teismas, priimdamas skundžiamą nutartį, nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos. Kasacinis teismas remiasi pavidimo sutarties normomis, o apeliacinės instancijos teismas – atlygintinių paslaugų sutarties normomis.

3. Žemesnės instancijos teismas neatsižvelgė į kasacinio teismo 2020 m. spalio 28 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-275-695/2020 suformuotą taisyklę, kad, sprendžiant, ar konkretūs šalies elgesio faktai pripažintini pagrindu taikyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 6.183 straipsnio 2 dalį, yra būtina nustatyti tokias aplinkybes: 1) šalių elgesiu turi būti išreikštas abiejų sutarties šalių bendras ketinimas dėl sutarties keitimo ar nekeitimo; 2) šalių valia (veiksmai) pakeisti sutarties sąlygas turi būti aiški ir nedviprasmiška. Tokiu būdu žemesnės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos.

4. Apeliacinės instancijos teismas padarė materialiosios teisės normos pažeidimą, nes netinkamai taikė sutarčių aiškinimą reglamentuojančias CK 6.193–6.195 straipsnių normas, nukrypo nuo kasacinio teismo suformuluotų sutarčių aiškinimo taisyklių ir reikalavimų teismo sprendimo motyvavimui, todėl priėmė nepagrįstą nutartį. Bylą nagrinėję teismai rašytinė 2019-01-15 sutartį nepagrįstai kvalifikavo atlygintinių paslaugų teikimo sutartimi.

5. Skundžiama apeliacinės instancijos teismo nutartis neatitinka CPK 331 straipsnio 3 dalies 3 punkto reikalavimo nurodyti teisinius apeliacinio skundo pagrindus.

6. Apeliacinės instancijos teismas nutartyje nepasisakė dėl esminių teisių apeliacinio skundo argumentų, todėl pažeidė CPK 331 straipsnio 4 dalies reikalavimą motyvuojamojo sprendimo (nutarties) dalyje glausta forma nurodyti teismo nustatytas bylos aplinkybes.

7. Bylą nagrinėję teismai turėjo pasisakyti, bet nepasisakė, dėl CK 1.73 straipsnio 2 dalies, numatančios, kad, kai nesilaikoma papildomų rašytinės sandorio formos reikalavimų (tam tikrų asmenų parašų buvimas, dokumento antspaudavimas), tai sandoris laikomi nesudarytu.

8. Pirmosios instancijos teismas, pasisakydamas dėl žodinių susitarimų, peržengė ginčo ribas, nemotyvuodamas savo aktyvaus procesinio

elgesio priežasties nutartimi (CPK 290 straipsnis). Pirmosios instancijos teismas pažeidė šalių lygiateisiškumo principą (CPK 17 straipsnis) ir atsakovės CPK 42 straipsnyje nustatytas procesines teises teikti savo argumentus ir samprotavimus tiek dėl poreikio teismui peržengti ginčo ribas, tiek dėl galimybės teismui spręsti dėl žodinių susitarimų sudarymo fakto pripažinimo ir dėl jų turinio, todėl atsakovės teisė į teisingą teismo procesą (teisė būti išklausytam) buvo pažeista, o pirmosios instancijos teismo sprendimas šioje dalyje turi siurprizinį pobūdį. Apeliacinės instancijos teismas tam pritarė, todėl apeliacinės instancijos teismo nutarties dalis, kiek susijusi su sumomis pagal žodinius susitarimus naikintina.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepatvirtinama kasacijos byloje galimumas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2, 3 punktuose nustatytais kasacijos pagrindais.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Edama“ (j. a. k. 125409657) 213,2 (du šimtus tryliką) Eur 20 ct žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. liepos 24 d. AS „Citadele banka“ Lietuvos filiale.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukaviniene

Jūratė Varanauskaitė

Virgilijus Grabinskas